

Kiegészítő megjegyzés

VISSZHANG - LXIV. évfolyam, 27. szám, 2020. július 3.

a *Frankenstein erkölcsi felelőssége* című cikkemhez. (Kornai János: *Frankenstein erkölcsi felelőssége*, *ÉS*, 2019/29., júl. 19., *Frankenstein erkölcsi felelőssége: Válasz a visszhangra*, *ÉS*, 2019/38., szept. 20.)

A 2019-es Frankenstein-cikkemhez kapcsolódik az a gondolat, hogy most a kínai politikai vezetők el akarják titkolni azt a szégyenteljes tényt, hogy egyik laboratóriumukban megjelent a szörnyűséges betegség. Ezért Li Ven-liangot, az orvost, aki önmagán észlelte a bajt, januárban szigorúan eltiltották a felfedezés publikálásától. Inkább maradjon titokban a betegségről szóló hír, noha annak erős mozgósító hatása lehetne a betegség elleni küzdelemben, de a kínai politikai vezetés bűne ne derüljön ki. Hszi elnök fontosabb szempontnak érezte a kínai kormányzat tekintélyét. A világnak ne legyen módja azt állítani, hogy ennek a nagy országnak nincsen felkészült egészségügyi rendszere. Inkább tiltsuk el kemény kézzel, hogy bármi szabad hír nyilvánosságra kerüljön.

Csak hogy az események másképpen alakultak. A fertőzés elszabadult. A hírvivő szerepét nem egy tudományos publikáció játszotta, hanem maga a betegség. Sok száz kutató állt rá olyan módszerek és készülékek kidolgozására, amelyek segíthetnek a betegek kiszűrésében, megelőző vakcinák készítésében és a már megfertőzöttek szenvedéseinek csökkentésében, valamint legjobb esetben a beteg meggyógyításában.

Miközben a centralizált publikálási tilalom nem bizonyult hatásosnak, a baj decentralizált felismerése számottevő kutatási hullámot gerjesztett. Akárcsak a startupoknál, ebben a szférában is gyakori a kezdeményezés kudarca, de nem ritka a sikeresnek ígérkező projekt sem. Bár ehhez hozzá kell tenni: a sikerhez vezető út rendszerint hosszabb, mint reméltük.